

Advokatfirmaet Østgård AS

Deres ref

Vår ref

Dato

19/5223-3

14. november 2019

SIA North Star - klage på avslag på søknad om adgang til å høste snøkrabbe på den norske kontinentalsokkelen med fartøyene Senator, Solvita og Saldus

Vi viser til klage fra Advokatfirmaet Østgård, på vegne av SIA North Star, datert 31. mai 2019, samt øvrige dokumenter i saken.

SIA North Star er part i saken og klagen er innkommet rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. Nærings- og fiskeridepartementet kan som klageinstans prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34.

Bakgrunn

Søknaden

SIA North Star søkte den 28. februar 2019 om dispensasjon fra forbudet mot å fangste snøkrabbe i forskrift av 19. desember 2014 nr. 1836 om forbud mot fangst av snøkrabbe (snøkrabbeforskriften) § 1 for de tre fartøyene Senator, Solvita og Saldus. Den 22. mars sendte rederiet en purring, hvor de peker på at de følger anbefalingen fra Norges Høyesterett og søker om dispensasjon fra forbudet mot fangst av snøkrabbe i snøkrabbeforskriften § 1.

Fiskeridirektoratets vedtak

Fiskeridirektoratet fattet vedtak om avslag 13. mai 2019. I vedtaket skrev direktoratet at det etter snøkrabbeforskriften er forbudt å fangste snøkrabbe i norsk sjøterritorium og indre farvann, og på den norske kontinentalsokkelen, jf. § 1. Det vises videre til at det er åpnet for å gjøre unntak fra forbudet i § 2, men at et vilkår for å gi dispensasjon er at fartøyet har ervervstillatelse etter deltakerloven. De tre fartøyene det søkes om dispensasjon for har ikke ervervstillatelse, og vilkårene for å dispensere var derfor ikke oppfylt.

Klagen

Advokatfirmaet Østgård påklaget vedtaket på vegne av rederiet Sia North Star den 31. mai 2019.

I klagen anføres det at Svalbardtraktatens artikkel 2 og 3 gir alle borgere av alle traktatstater, rett til å drive fiske og fangst på Svalbards kontinentalsokkel. Det anføres at denne retten gjelder uten noen form for diskriminering eller forskjellsbehandling, jf. bl.a. Rt. 2014 s. 272. Forskrift om snøkrabbe bryter ifølge klager både formelt og reelt med Svalbardtraktatens forbud mot diskriminering og forskjellsbehandling. Det anføres at det ikke foreligger noen saklig grunn til denne forskjellsbehandlingen.

Klagen anfører også at Norge er alene om å mene at traktaten ikke kommer til anvendelse på sokkelen, og det anføres at en slik forståelse er uriktig.

Vider er klager uenig i at snøkrabbe er en sedentær art, og mener snøkrabbe tilhører vannsøylen og ikke kontinentalsokkelen. Det anføres derfor at ettersom snøkrabbeforskriften § 1 gjelder kontinentalsokkelen, foreligger det ikke noe forbud mot fangst av snøkrabbe.

Den 10. september oversender Fiskeridirektoratet klageinnstillingen til Nærings- og fiskeridepartementet. Fiskeridirektoratet fant ikke grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte den derfor for videre klagebehandling i Nærings- og fiskeridepartementet.

Departementets vurdering

Etter Havrettskonvensjonen artikkel 77 har Norge som kyststat enerett på å forvalte snøkrabbe på norsk sokkel. Svalbardtraktatens ordlyd, forhandlingshistorikk og alminnelige regler om traktattolkning tilsier klart at traktatens likebehandlingsregler kun gjelder i territorialfarvannet, det vil si innenfor 12 nautiske mil.

Departementet er ikke enig i klagers anførsel om at snøkrabbe ikke er en sedentær art. Vårt syn støttes av Høyesterett i Rt. 2019 s. 282, og vi nøyer oss her med å vise til drøftelsene Høyesterett foretar i avsnitt (45)-(58) i dommen. Høyesterett har i avgjørelsen Rt. 2014 s. 272, som det vises til i klagen, ikke tatt stilling til spørsmålet om traktaten gjelder på kontinentalsokkelen, eller tatt stilling til traktatens virkeområde for øvrig.

Det følger av snøkrabbeforskriften § 1 at det er "forbudt for norske og utenlandske fartøy å fangste snøkrabbe i norsk sjøterritorium og indre farvann, og på den norske kontinentalsokkelen".

På tidspunktet rederiet sendte inn sin søknad var fangst av snøkrabbe regulert med en dispensasjonsordning i snøkrabbeforskriftens § 2, der et fartøy kunne få dispensasjon fra forbudet mot å fangste snøkrabbe dersom det var tildelt ervervstillatelse etter deltakerloven for fangst utenfor territorialfarvannet.

Med virkning fra 1. juli 2019 ble dispensasjonsordningen i snøkrabbeforskriften § 2 opphevet. Det er fortsatt forbudt å fangste snøkrabbe, men dispensasjonsordningen er erstattet av et krav om konsesjon for å delta i fangst av snøkrabbe etter forskrift av 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften). Reguleringen av snøkrabbe for øvrig ble ikke endret, formålet med regelendringen var å få fangst av snøkrabbe inn i mer tradisjonelle former for regulering av fiske og fangst.

Rederiet SIA North Star søkte om dispensasjon før regelverket ble endre, men ettersom fartøy med dispensasjon etter snøkrabbeforskriften uansett må søke om snøkrabbetillatelse etter konsesjonsforskriften, er det naturlig å nå vurdere søknaden opp mot vilkårene i konsesjonsforskriften. Dette har ingen betydning for utfallet i denne saken.

Det følger av konsesjonsforskriften § 6-1 at Fiskeridirektoratet kan tildele tillatelser til fangst av snøkrabbe i Barentshavet. Vilkårene for å tildeles tillatelse følger av § 6-2.

Etter § 6-2 første ledd må fartøyet være registrert i merkeregisteret og være egnet og utrustet for fangst av snøkrabbe. Videre følger det av andre ledd at "[s]nøkrabbetillatelse kan kun tildeles fartøy som har annet driftsgrunnlag i form av spesiell tillatelse eller deltakeradgang."

Ingen av de tre fartøyene Senator, Solvita og Saldus oppfyller vilkårene i § 6-2, og kan således ikke tildeles konsesjon etter konsesjonsforskriftens § 6-1, jf. § 6-2.

Det er i § 6-2 listet opp enkelte andre forhold som også kan medføre tildeling av snøkrabbetillatelse, ingen av disse gjør seg gjeldende i denne saken.

Ettersom departementet har funnet at klagen klart ikke kan føre frem, anses det ikke nødvendig å drøfte andre avslagsgrunner.

Vedtak

Klagen avslås. Fiskeridirektoratets vedtak av 13. mai 2019 opprettholdes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28.

Med hilsen

Vidar Landmark
ekspedisjonssjef

Martin Bryde
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fiskeridirektoratet